

FETS I COMENTARIS

Santa Coloma de Farnés

La mort d'un republicà

El dijous d'aquesta setmana, la dissort, que d'un temps ençà, sembla que entreté totes les seves iras a segar les vides dels millors republicans, ens oferí una nova, encara que trista, ocasió, perquè poguéssim comprovar, com l'ànima popular, noble i rublerta de generosos sentiments, sap estimar i sap escollir els éssers d'esperit recte i conviccions democràtiques insubornables a qui el poble confia la seva orientació i guiatge en els justos afanys de superar-se i escalar, en cada jornada, un nou horitzó de vida, fins obtenir la seva total lliberació i benestar.

L'enterrament del ferm republicà, alcalde popular de Santa Coloma, en aquelles angoixoses jornades d'octubre, en J. Carós, són espectacles d'aquells que emocionen i deixen en l'ànima del poble un solc, difícilment esborrable.

Si la mort de Francesc Macià omplí de dol arreu de Catalunya, el sobtat desenllaç de l'amic Carós, entristí profundament tot el poble de Santa Coloma. La massa popular sentia la punyida dolorosa de la pèrdua d'un patriota autèntic, d'un dels seus més nobles guies, d'un lluitador infadigable, d'un vertader germà, que diria Ventura Gassol. Per tots aquests motius, l'enterrament oferia un espectacle colpidor, emocionant, puix que era tot un poble que plorava la mort d'un home exemplar.

Els qui vam assistir a l'enterrament del bondados republicà que estem comentant, sentíem adés el dolor i la melangia per la pèrdua d'un gran patriota català, adés una satisfacció íntima, en veure la formosa actitud de civisme que oferia el poble, als ulls del qual era fàcil llegir el desig decidit de fer triomfar els ideals i les il·lusions que impulsaren tots els actes polítics del germà que acabaven de perdre. Aquests actes de dolor, són també actes que conviden l'esperit a les més falagueres esperances.

Un altre fet encoratjador

Amb el cor encongit i l'esperit rendit per l'emocionant espectacle que acabàvem

de presenciar, sortírem de Santa Coloma i el nostre afany d'acomplir, ensems que un deure cívica, una exigència d'elevada moral cristiana, ens portà vers un altre lloc, un semi-cementiri, un lamentable instrument de que s'han valgut les dretes, gairebé sempre, per tal de restablir el que elles en diuen la tranquil·litat pública i la pau dels esperits; vam anar a la presó de Girona, per tal de saludar els amics que allà purguen el delictes horrible d'estimar massa les llibertats del poble i el crim terrible de defensar unes reivindicacions socials guanyades al preu de les mors i sang de moltes generacions.

A la presó poguérem conversar llargament amb els bons amics Serrat, d'ací, i Riera, d'Amer, els quals han passat dies i mesos al penal de Pamplona, rodejats de les màximes privacions. No obstant ens sorprengué agradablement trobar llurs ànims serens, adherits més que mai a l'ideal que els portà a la presó i esperançats i optimistes més que mai que els ideals de justícia i llibertat són invencibles i que ben prompte el seu triomf anirà aparellat amb la seva llibertat.

Aquestes visites caldrà sovintejar-les i caldria que visitessin aquests homes de tremp moral exemplar tots aquells que es senten vençuts o que es descoratgen davant l'audàcia de l'adversari i veurien que la flama espiritual d'aquests amics escalfaria la seva ànima i la decidirien a obrar de la única manera com ha d'actuar tot home que es digui amic del poble.

Contrast

Contemplant el panorama polític actual, certament és fàcil copsar la gran distància, per no dir abisme, que hi ha entre la manera de sentir, de pensar i de voler del poble, de la gran massa treballadora o productora i de l'antipoble, això és de la gran massa explotadora, ociosa o menjadora. Només cal estar una mica atent a la propaganda que fan ambdues parts, i es ben senzill destriar l'idealisme i sentimentalisme generós del poble, i el materialisme i egoisme infrenable que endureix l'esperit i fa insensible el cor de la

massa reaccionària, que no té altre afany que el diner i que empena per aquest neguit de riquesa no s'atura a declarar una guerra que emplenarà de misèria i dolor a tota la Humanitat, mentre ella pugui assolir uns cobejats pous de petroli, o adquirir uns nous mercats.

El poble bo i generós com és, va a les eleccions i desitja la victòria per tal de retornar la llibertat a uns homes que mai no l'haurien d'haver perduda, per tal de convertir la victòria en obres de justícia, de llibertat i de cultura, és a dir, impulsar un generós ideal de perfecció humana; les dretes reaccionàries contràriament van a les eleccions despitades, rancunioses i anhelen el triomf per tal de despullar més el desvalgut i treballar i agavellar més riqueses amb què satisfer les seves il·limitades ambicions i concupiscències; volen la victòria per tal de continuar la seva obra persecutòria, d'empressonament de tot esperit liberal, i poder després tranquil·lament instaurar un règim impregnat d'aquell esperit vaticanista que tan valentment predica en Josep M.ª Gil Robles i Quinyones de Leon.

Nosaltres som enterament optimistes i profetitzem una desfeta total de les dretes reaccionàries les quals, podrien pagar molt cara l'obra, tacada de sang i dolor, que han fet durant aquest bienni del seu comandament absolut.

El setmanari

ESQUERRA

desitja als

seus lectors i

subscriptors

un bon any

1 9 3 6